

PAZIŅOJUMS PRESEI Nr. 176/22

Luksemburgā, 2022. gada 8. novembrī

Tiesas spriedums lietā C-873/19 | *Deutsche Umwelthilfe* (Mehānisko transportlīdzekļu tipa apstiprinājums)

Apstiprinātām vides aizsardzības apvienībām ir jābūt iespējai pārsūdzēt tiesā tādu transportlīdzekļu EK tipa apstiprinājumu, kuri ir aprīkoti ar “pārveidošanas ierīcēm”, kas varētu būt aizliegtas (skat. Paziņojumu presei 41/22)

Ar dīzeļdzinējiem aprīkotos transportlīdzekļos uzstādīta programmatūra, kas samazina emisiju kontroles sistēmas efektivitāti normālā temperatūrā un gada lielākajā daļā, ir uzskatāma par aizliegtu pārveidošanas ierīci (skat. Paziņojumu presei 124/22)

Vides aizsardzības apvienība *Deutsche Umwelthilfe*, kurai saskaņā ar Vācijas tiesību aktiem ir procesuālā rīcībspēja, Šlēsvigas-Holšteinas Administratīvajā tiesā apstrīd Vācijas Federālā mehānisko transportlīdzekļu satiksmes biroja lēmumu, ar kuru attiecībā uz noteiktām *Volkswagen* markas automašīnām¹ ir atļauts izmantot programmatūru, kas samazina gāzveida piesārņotāju recirkulācijas līmeni atkarībā no āra temperatūras.

Ar šo programmatūru tiek noteikts temperatūras logs, saskaņā ar kuru izplūdes gāzu recirkulācijas līmenis tad, kad āra temperatūra ir mazāka par -9°C , ir 0 %, tad, kad āra temperatūra ir no -9 līdz 11°C , tas sasniedz 85 % un tad, kad ir vairāk par 11°C , tas paaugstinās, bet 100 % apmērā tas sāk darboties tikai tad, kad āra temperatūra ir augstāka par 15°C . Tātad tad, kad sasniegta vidējā Vācijā 2018. gadā konstatētā temperatūra, proti, $10,4^{\circ}\text{C}$, izplūdes gāzu recirkulācijas līmenis tiek samazināts līdz 85 %.

Deutsche Umwelthilfe ieskatā šāds temperatūras logs ir uzskatāms par pārveidošanas ierīci, kas ir aizliegta ar Savienības tiesībām.

Vācijas Federatīvā Republika, pret kuru vērsta prasība, apgalvo, ka *Deutsche Umwelthilfe* nav *locus standi*, lai apstrīdētu strīdīgo lēmumu, ar kuru grozīts EK tipa apstiprinājums, un tādēļ tās prasība ir nepieņemama. Turklāt aplūkojamais temperatūras logs esot saderīgs ar Savienības tiesībām.

Šlēsvigas-Holšteinas Administratīvā tiesa, kurai radās šaubas par šiem diviem aspektiem, lūdza Tiesu interpretēt, pirmkārt, Orhūsas Konvenciju par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem, lasot to kopsakarā ar Eiropas Savienības Pamattiesību hartu (turpmāk tekstā – “Harta”), un, otrkārt, Padomes Regulu Nr. 715/2007 par tipa apstiprinājumu mehāniskiem transportlīdzekļiem attiecībā uz emisijām no vieglajiem pasažieru un komerciālajiem transportlīdzekļiem (“Euro 5” un “Euro 6”) un par piekļuvi transportlīdzekļa remonta un tehniskās apkopes informācijai.

Šodienas spriedumā Tiesa atbild, **pirmkārt**, ka **Orhūsas konvencija, lasot to kopsakarā ar Hartu**, ir jāinterpretē

¹ Runa ir par modeļa “VW Golf Plus TDI” automašīnām, kas aprīkotas ar *Euro 5* paaudzes *EA 189* tipa dīzeļdzinējiem.

tādējādi, ka **ar to netiek pieļauts, ka vides aizsardzības apvienība, kurai saskaņā ar valsts tiesībām ir procesuālā rīcībspēja, nav tiesīga valsts tiesā apstrīdēt administratīvu lēmumu, ar kuru piešķirts vai grozīts EK tipa apstiprinājums un kurš varētu būt pretrunā aizliegumam izmantot pārveidošanas ierīces, kas samazina emisiju kontroles sistēmu efektivitāti.**

Proti, Orhūsas konvencija, lasot to kopsakarā ar Hartu, nosaka dalībvalstīm pienākumu nodrošināt efektīvu tiesību aizsardzību tiesā un neļauj tām liegt šādām apvienībām jebkādu iespēju pakļaut kontrolei noteiktu Savienības vides tiesību normu ievērošanu

Otrkārt, attiecībā uz temperatūras logu Tiesa atgādina, ka attiecībā uz tādu pašu temperatūras logu² tā jau ir nospriedusi, ka **ierīce, kas emisijas robežvērtību ievērošanu nodrošina tikai tad, kad āra temperatūra ir no 15 līdz 33° C un kad augstums, kurā notiek braukšana, ir zemāks par 1000 metriem virs jūras līmeņa, ir atzīstama par “pārveidošanas ierīci”.**

Saskaņā ar Regulu Nr. 715/2007 tādu pārveidošanas ierīču lietošana, kuras samazina emisijas kontroles sistēmu efektivitāti, ir aizliegta. Tomēr, kā Tiesa jau ir nospriedusi, **izņēmuma kārtā pārveidošanas ierīce var tikt attaisnota, ja ir konstatēts, ka šī ierīce strikti atbilst nepieciešamībai izvairīties no tūlītējiem motora bojājumu vai negadījuma riskiem, kurus rada izplūdes gāzu recirkulācijas sistēmas sastāvdaļas nepareiza darbība un kuri ir tik smagi, ka izraisa konkrētu apdraudējumu ar minēto ierīci aprīkotā transportlīdzekļa braukšanas laikā.** Konkrētajā gadījumā iesniedzējtiesai ir jāpārbauda, vai tā tas ir šajā gadījumā.

Turklāt, kā Tiesa arī jau ir nospriedusi, **šāda “nepieciešamība” izmantot pārveidošanas ierīci pastāv tikai tad, ja šīs ierīces vai ar to aprīkotā transportlīdzekļa EK tipa apstiprinājuma brīdī neviens cits tehniskais risinājums neļauj novērst tūlītējus dzinēja bojājuma vai negadījuma riskus, kas izraisītu konkrētu apdraudējumu transportlīdzekļa braukšanas laikā.**

Katrā ziņā Tiesa atgādina – pat ja pastāvētu iepriekš aprakstītā nepieciešamība, **pārveidošanas ierīce ir aizliegta, ja tai normālos braukšanas apstākļos būtu jādarbojas gada lielāko daļu.** Proti, ja šāda ierīce tiktu atļauta, rastos situācija, kurā izņēmums tiktu piemērots biežāk nekā aizliegums un kurā tāpat tiktu nesamērīgi apdraudēts pats slāpekļa oksīdu (NOx) emisiju samazināšanas princips.

ATGĀDINĀJUMS. Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ļauj dalībvalstu tiesām to tiesvedības ietvaros uzdot jautājumus Tiesai par Savienības tiesību interpretāciju vai Savienības akta spēkā esamību. Tiesa neiztiesā strīdus, ko izskata valstu tiesas. Valsts tiesai ir jāatrisina lieta saskaņā ar Tiesas nolēmumu. Šis nolēmums ir vienlīdz saistošs citām valstu tiesām, kurām ir jāizskata līdzīga problemātika.

Neoficiāls dokuments plašsaziņas līdzekļu vajadzībām, kas Tiesai nav saistošs.

[Pilns sprieduma teksts](#) un [rezumējums](#) tiek publicēti CURIA tīmekļvietnē pasludināšanas dienā.

Kontaktpersona presei: Marta Ošleja (+352) 4303 6005.

Sprieduma pasludināšanas attēli ir pieejami [Europe by Satellite](#) (+32) 2 2964106.

Palieciēt ar mums!

² Tiesas spriedumi, 2022. gada 14. jūlijs, *GSMB Invest*, [C-128/20](#), *Volkswagen*, [C-134/20](#), kā arī *Porsche Inter Auto* un *Volkswagen*, [C-145/20](#) (skat. arī [Paziņojumu presei Nr. 124/22](#)).